

**КЗК «МІСЬКА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ» КМР
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ**

***Чорнобиль – зруйноване
ЖИТТЯ:
35 років потому***

УДК 011: 94(477)''1986''

Ч 75

Чорнобиль - зруйноване життя: 35 років потому
[Текст]: до 35-річчя аварії на ЧАЕС: рек. список літ. /
упорядник Золотарева М.Б.- Кривий Ріг, 2021.

Від упорядника.

Проходять роки після аварії на ЧАЕС. А біль не вщухає, тривога не покидає людей, пов'язаних зі скорботним часом ядерного апокаліпсису. Про хоробрість та відчайдушність наших ліквідаторів, які врятували безліч життів, говорили у всіх куточках планети..

Низько вклоняємось тим, хто усвідомлено-жертвно віддав своє життя, виконавши найвищий синівський обов'язок перед рідною землею і народом – зупинив ядерну пожежу, унеможливив її переростання в глобальний винищувальний смерч для України та всього світу.

Героїчним діям учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, та життю в Чорнобильській зоні присвячується рекомендаційний список літератури **«Чорнобиль - зруйноване життя: 35 років потому: до 35-річчя аварії на ЧАЕС»**. Він складається з чотирьох розділів: «Сторінки болю і мужності Чорнобиля»; «Чорнобиль. Довгий слід трагедії...»; «Місце, де зупинився час»; «Пропусти Чорнобиль крізь серце». Кожний розділ містить у собі вступну статтю.

В списку представлені книги та статті з періодичних видань за 2015-2020 роки, які є в фондах бібліотек КЗК «Міська бібліотека для дорослих» КМР. Бібліографічні джерела розташовані в зворотній хронології публікацій. Більшість джерел анотовано.

Видання може бути корисним учителям, бібліотекарям, студентам, школярам, а також усім, хто цікавиться історією нашої батьківщини.

СТОРИНКИ БОЛЮ І МУЖНОСТІ ЧОРНОБИЛЯ

**Я вдячна людям тим, що врятували
Усю планету в найскрутніший час.
Ми перед ними всі заборгували.
Скажу сьогодні просто, без прикрас.
Марія Яновська**

Чорнобиль... Це слово стало символом горя і страждання, покинутих домівок. Минуло 35 років від того дня, коли Україну спіткала страшна трагедія – техногенно-екологічна катастрофа, спричинена вибухом реактора четвертого енергоблоку Чорнобильської атомної електростанції.

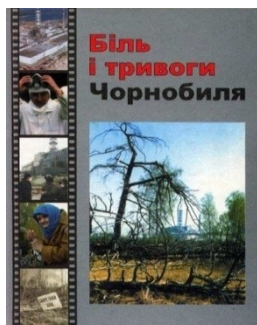
Біда відгукнулася болем у серцях мільйонів людей. Наша країна вперше відчула на собі таку грізну силу, як ядерна енергія, що вийшла з-під контролю.

Якби не подвиг простих людей, які, ризикуючи власним життям і здоров'ям, врятували нас від подальшого поширення радіації, то важко навіть спрогнозувати повні масштаби трагедії не лише для України, а й всього світу. Молоді хлопці ступили у вируjące полум'я, у смертельну радіацію, рятуючи станцію і людей, не думаючи про своє життя та не маючи права на помилку. Відважними і героями, як відомо, не народжуються. Ними стають. Справжніми героями стали й ці рятівники.

Андржеевский, А.В. Чернобыльская биль/ А.В. Андржеевский. – Кривой Рог: Дионис (ФЛ-П Чернявский Д.А.), 2011. – 108 с.

У цій книзі висвітлені спогади учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС Анатолія Андржеевського про Чорнобиль, про ліквідаторів Чорнобильської катастрофи, які ризикуючи життям і здоров'ям, виконували свій святий обов'язок, рятуючи від біди не одне покоління мешканців багатьох країн. Автор наголошує на масштабах трагедії та наслідках для нащадків, міркує про знаходження способів усунення руйнівних наслідків діяльності людини.

Биль і тривога Чорнобиля [Текст] / упорядник Ю. Сафонов. - К. : Київська Правда, 2006. — 287 с. : іл.

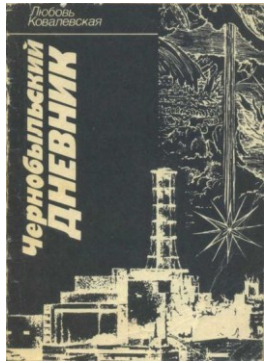
Колективна книга-розповідь про найбільш техногенну катастрофа в історії людства, з часу якої минуло вже два десятки літ. Автори, що були безпосередніми свідками і учасниками ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, діляться своїми спогадами про тривожні для України й усього світу дві весни й літа 1986-го, розмірковуючи над долями чорнобильців, болючими проблемами

відчуженої тридцяти кілометрової зони і самої станції, розглядають і прогнозують розвиток ситуації навколо ЧАЕС.

Дашин, Л.А. Чорнобиль - трава гірка [Текст]: док. повість : для серед. та ст. шк. віку / Л.А. Дашин. — К. : Веселка, 1988. — 175 с. : іл.

Ця повість про Героя Радянського Союзу, начальника воєнізованої пожежної частини Чорнобильської АБС Леоніда Петровича Телятнікова і його товаришів-пожежників, які грізної ночі 26 квітня 1986 року першими вийшли на поєдинок з вогненною стихією. Пожежники добре розуміли, на що йшли, опинившись у самому пеклі смертельної радіації. Та за їхніми плечима були їхні ж діти, рідні, земляки, весь отчий край. Ціною неймовірних зусиль, а часом і ціною життя, зупинили чорнобильські пожежники вогневу стихію, що вирувала над аварійним енергоблоком. Вічна їм слава і пам'ять!.

Ковалевская, Л.А. Чернобыльский дневник (1986-1987) [Текст] : заметки публициста / Л.А. Ковалевская. — К. : Радянський письменник, 1990. — 215 с.

У цій пронизливої книзі - свідчення очевидця аварії на Чорнобильській АЕС в 1986 році. Авторка, вперше вдарила на сполох ще до трагічної катастрофи..

«Я жила и работала в Припяти с 1977 года. На моих глазах строились город и атомная электростанция. Поэтому атомная энергетика просто не могла не стать моей главной журналистской темой. Другое дело, что в годы застоя энергетика была заповедной ведомственной зоной и сказать правдивое слово было почти невозможно. Но я глубоко убеждена, что авария на Чернобыльской

АЭС — не случайность. Все площадки, на которых строятся и эксплуатируются сегодня атомные станции, с позиций геологии и водоснабжения выбраны на Украине с нарушением всяких норм.

Эти данные подтверждает и АН УССР. Во имя будущего. Во имя человека. Путь, длиною в жизнь, хотя и в рамках двух лет, который прошла я после аварии вместе с тысячами других людей, не должен быть повторен.»

Коваленко, А.П. Чернобыль – каким его увидел мир [Текст] / А. П. Коваленко, Ю. В. Рисованный ; худож. оформ. К. Рязанова. — К. : Молодь, 1989. — 172 с.

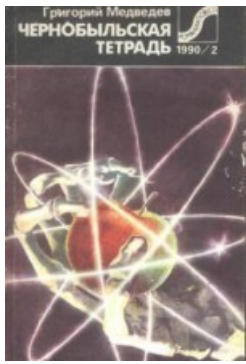
Як коментувалися події в Чорнобилі зарубіжними, в першу чергу - західними засобами масової інформації? Яке взагалі суспільне сприйняття ядерної енергетики після квітня 1986 роки? Ці та інші питання, пов'язані з подіями на ЧАЕС, а також проблема необхідності ведення ретельно продуманої політики в області інформації стосовно даної галузі економіки, висвітлюються в цій книзі.

«Советские зрители познакомились с С. Лури в ходе телемостов СССР — США, где он был ведущим с американской стороны. После пресс-конференции в МИД УССР, получив ответы на интересующие его вопросы, С. Лури прибыл в Чернобыль, отснял материал на ЧАЭС и в Припяти, покинутой жителями, сделал свой короткий, но памятный репортаж.

Выглядело это так:

В самом центре города, рядом со стадионом, открытие которого было намечено на 1 мая 1986 года, но так никогда и не состоялось, он велел оператору и звукооператору установить телекамеру с микрофоном в таком месте, где высотный жилой дом образовывал угол, и эхо пустого города было особенно громким и отчетливым. Встав перед камерой, он громко крикнул: „Хелло!“ Эхо повторило все звуки четко и ясно. „Это эхо пустоты, — сказал в объектив Лури. — До аварии этот город был домом для пятидесяти тысяч жителей. Теперь, если кто-то хочет увидеть действие нейтронной бомбы, — приезжайте в Припять.“

Вокруг за закрытыми окнами виднелись шторы, где-то куклы, в одном окне особенно пронзительным был вид модели парусника, подвешенного над усохшими в вазонах цветами. На балконах сохло белье. Второй год! То там, то здесь виднелись прикрепленные к стенам у балконных дверей велосипеды, санки. Трепетали выцветшие флаги, вывешенные по случаю предстоящего Первомая год назад. И ни одного человека, кроме нашей небольшой группы...»

Медведев, Г.У. Чернобыльская тетрадь [Текст] : докум. повесть / Г.У. Медведев. – К. : Дніпро, 1990.- 165 с.

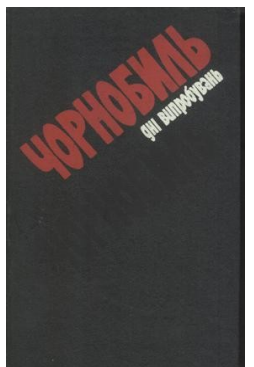
Ця книга - компетентна і правдива оповідь про трагедію, що продовжує хвилювати мільйони людей. Автор - фахівець-атомник, який працював у свій час на Чорнобильській АЕС і добре її знає, особисто знайомий з усіма основними учасниками подій. За службовим становищем він був присутній на багатьох відповідальних нарадах щодо атомного будівництва. Відразу після аварії Медведев був відряджений до Чорнобиля і мав можливість багато чого дізнатися по свіжих слідах, побачити своїми очима. Він наводить чимало технічних подробиць, необхідних для розуміння механізму виникнення аварії, розкриває таємниці бюрократичних відносин, розповідає про наукові та конструкторські прорахунки. Центральне місце в повісті – хронікальний опис подій в Чорнобилі у трагічні дні квітня і травня 1986 року. Автор показує поведінку і роль численних учасників драми, живих, реальних людей з їхніми недоліками і достоїнствами, сумнівами, слабкістю, помилками і героїзмом.

Тараканов, М. Особая зона : докум. повесть [Текст] / М. Тараканов . – К. : Воениздат, 1991. – 128 с.

Автор книги - учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС - проникливо розповідає про нелегкі випробування, що випали на долю воїнів, які боролися з нездоланим горем, яке спіткало країну. Солдати, сержанти і офіцери проявили при цьому мужність, відвагу і сердечність, працюючи на найнебезпечніших ділянках.

Книга розповідає про участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС київських річковиків.

Чернобыль. Дни испытаний [Текст]: кн. свідчень / упоряд. В. Г. Шкода. – К. : Радянський письменник, 1987. – 470 с.

На сторінках збірника відображені біль наших втрат і гордість за звершення людей в небаченій раніше боротьбі, в ньому узагальнено унікальний досвід нашого рішучого подолання біди і звучить пересторога - атом не прощає легковажності, авантюризму, безвідповідальності. Про це не можна забувати!

Збірник «Чернобыль. Дни испытаний» - наш земний уклін, наша вдячність всім тим, хто, ризикуючи своїм здоров'ям і життям, брав участь в ліквідації наслідків аварії, відроджував і продовжує відроджувати до нового життя обпалену радіацією землю, це - священна пам'ять про всенародний подвиг, який ніколи не зітреться в історії людства, не померкне у віках.

Дмитриева, П. Чернобыль: крупнейшая техногенная катастрофа в истории человечества [Текст] / П. Дмитриева // Вісті Придніпров'я. — 2019. — 25 квітня. — С.7.

Чернобыльська катастрофа. Герої Чорнобиля. Чернобыль сьогодні.

Островский, С. Министр на краю пропасти [Текст] / С. Островский // Загадки истории. Сенсации, открытия, версии, факты. — 2019. — № 36. — С.8.

Роль заступника голови Ради міністрів СРСР Бориса Щербини в ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Черкасов, О. Дорогою ціною... або 33 роки пам'яті про наслідки Чорнобильського лиха [Текст] / О. Черкасов // Безпека життєдіяльності. — 2019. — № 4 . — С.37.

Аварія на Чорнобильській АЕС. Як це було.

Чернов, В. Академик Валерий Легасов [Текст] / В. Чернов // 7я.- 2019. - 18-24 июня. - С.8. Валерій Легасов - єдиний вчений, який приймав участь в ліквідації аварії на ЧАЕС та який зробив докладний аналіз її причин. Про трагічну долю академіка після аварії.

Чернов, В. Чернобыль. Легенда о "водолазах" [Текст] / В. Чернов // 7я.- 2019.- 25 июня-

1 июля. — С.23.

Вогонь, що утворився після першого вибуху реактора, вдалося ліквідувати, але під руїнами продовжувало залишатися розплавлене ядерне паливо, яке представляло собою величезну загрозу. Якби воно вступило в реакцію з охолоджувальною рідиною під реактором, то це могло б знищити весь об'єкт. Троє водолазів - добровольців, здійснили занурення в басейн з водою, що розташовувався під реактором і осушили його. Незабаром після цього вони померли, проте їм вдалося врятувати життя мільйонів людей.

Захистили планету [Текст] // Голос України. — 2018. — 26 квітня. — С.1, 6.

До 32-х роковин Чорнобильської катастрофи: спогади учасників. Чорнобиль сьогодні.

Три человека, спасшие миллионы [Текст] // Домашняя газета. — 2018. — 25 апреля. - С.12.

Олексій Ананенко, Валерій Беспалов, Борис Баранов попередили другий вибух на ЧАЕС, який міг би знищити всю Європу

Воронцов, П. Мозок отримував сигнал: небезпека! Але було не до цього [Текст] / П. Воронцов // Голос України. - 2017.- 26 квітня. - С.1,8.

Спогади про аварію на ЧАЕС.

Шовкошитний, В. Я бачив [Текст]: уривки з художньо-документальної книги / В. Шовкошитний // Голос України.- 2017.- 19 серпня. - С.4.

"Я бачив" - це нова спроба одного з провідних українських сучасних письменників Володимира Шовкошитного, самовидця Чорнобильської аварії й активного ліквідатора її наслідків, поєднати воедино літературу пам'яті й літературу факту. У творі поєднані спогади очевидців найбільшої техногенної катастрофи в історії людства, учасників ліквідації її наслідків, простежені долі літературних героїв, проаналізовані техногенні, економічні, соціальні й медичні наслідки наймасштабнішого рукотворного лиха, показані перспективи повернення забруднених територій в народногосподарський обіг.

Дубов, В. Фронт, де всі працювали в режимі воєнного часу [Текст] / В. Дубов// Урядовий кур'єр.-2016.- 12 квітня. - С.10.

До трагічних роковин аварії на Чорнобильській АЕС.

Коваль, І. «Або погасимо цю пожежу, або ляжемо тут кістками!...» [Текст] / І. Коваль // Голос України. - 2016. - 26 квітня. - С.8.

В'ячеслав Щирий, Олександр Поляков і Григорій Караульний у 1986 році несли службу в першій пожежній частині Житомира. 9 травня вони отримали наказ від керівництва на виїзд у складі спеціального зведеного загону пожежних до Чорнобиля. Кожен із них на все життя отримав якісь хронічні захворювання. Однак, як справжні чоловіки, навіть виду не подають. Гордо кажуть: «Здоров'я в нас ще більше, ніж у деяких молодих». Тепер усі троє — на пенсії. Але на кожну роковину аварії на Чорнобильській ЧАЕС та в День вшанування ліквідаторів вони збираються і згадують минулі часи і тих, кого вже немає...

Святненко, М. Гостре радіаційне опромінення – «нагорода» за патріотизм [Текст] / М. Святненко // Голос України.-2016.- 26 квітня. - С.7.

«Мені як за місяць до планетарної катастрофи я із колегами був у відрядженні в Прип'ятсько-Чорнобильській зоні. Тоді я працював старшим інженером Управління пожежної охорони УВС Київської області у званні капітана внутрішньої служби. квітня 1986 року (вже в Києві) готувався до участі в телепрограмі до весняно-літнього пожежонебезпечного сезону. Додому потрапив опівночі. Та ніч видалася загадково тихою і напрочуд теплою...».

Спогади дозиметриста.

Скобельський, В. «Там, у зоні відчуження, одразу було зрозуміло, хто є хто [Текст] / В. Скобельський // Віче. - 2015.- № 7.- С.48.

Спогади учасника-ліквідатора аварії на ЧАЕС

Герої-ліквідатори - ДСП "Чорнобильська АЕС" [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://chnpp.gov.ua/labour-glory/heroi-likvidatory>.- Назва з екрану.

Про героїв - ліквідаторів, які за геройський подвиг в ім'я життя нинішніх і майбутніх поколінь, особисту мужність і самопожертву, виявлені у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, нагороджені посмертно.

ЧОРНОБИЛЬ. ДОВГІЙ СЛІД ТРАГЕДІЇ...

Чорнобильський вітер по душах мете,

Чорнобильський пил на роки опадає.

Годинник життя безупинно іде.

... Лиш пам'ять усе пам'ятає.

Олена Матушек

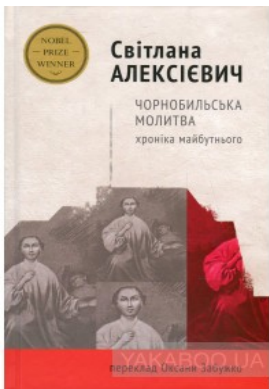
До теперішнього часу не існує єдиних даних щодо кількості людей, які загинули чи згодом померли від наслідків вибуху на ЧАЕС. Так, німецькі представники організації «Лікарі світу за запобігання війні» тільки серед ліквідаторів нарахували 50–100 тис. смертей, оцінивши загальну кількість жертв у 246 тис. осіб.

За іншими даними загальна кількість постраждалих оцінюється у 540–900 тис. осіб. Нині, від двох до семи мільйонів людей продовжують проживати на територіях з підвищеною радіоактивністю. У 20 тисяч з них діагностується рак щитовидної залози.

Хоча полум'я давно вже приборкано, зона визначена, карти радіаційного забруднення опубліковано, але небезпека не минула, відчуття тривоги за середовище проживання продовжує турбувати людей. Чорнобильська АЕС усе ще становить велику небезпеку для навколишнього світу, оскільки діючий об'єкт «Укриття» або так званий «Саркофаг», споруджений над зруйнованим 4-м енергоблоком, зазнає поступової руйнації.

Отже, Чорнобиль – це страшний, повчальний урок для всього людства, який змушує замислитися над мірою відповідальності влади перед народом за рішення, які вона приймає. Адже питання, які виникли ще в часи Чорнобильської катастрофи, і досі залишаються без відповіді. Якщо прихильники атомної енергетики планують і далі будувати нові АЕС в усьому

світі, то варто думати не про збільшення потужностей, а, насамперед, про безпеку: як зробити так, щоб аварії не мали таких масштабних і катастрофічних наслідків, або як запобігти поширенню радіації на далекі відстані.

Алексієвич, С.О. Чорнобильська молитва: хроніка майбутнього [Текст] / С.О. Алексієвич; пер. з білорус. та післямова О. Забужко. - К. : КОМОРА, 2016. – 285 с.

Книжка від нобелівської лауреатки з літератури, білоруської письменниці Світлани Алексієвич «Чорнобильська молитва. Хроніка майбутнього» в перекладі української авторки Оксани Забужко неймовірно живо та глибоко оповідає про враження людей, які бачили цю трагедію на власні очі. Саме з її книги сценаристи серіалу «Чорнобиль» з невеличкими змінами взяли трагічну історію дружини пожежника Ігнатенка.

Авторка створила оповідь на основі інтерв'ю із сотнями очевидців: ліквідаторами та посадовцями, які приймали важливі рішення щодо ходу подій; потерпілими та їхніми родичами; вимушеними переселенцями та тими, хто вирішив повернутися назад у зону відчуження.

Гейл, Р. Останнє попередження: спадщина Чорнобиля [Текст]: докум. повість / Р. Гейл, Т. Гаузер ; пер. з англ. В. Романець. – К. : Молодь, 1989. – 160 с. : іл.

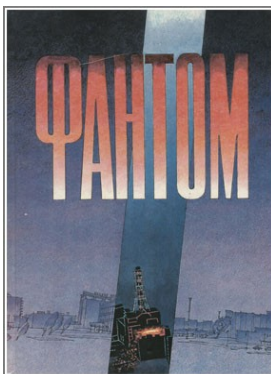
Документальна повість відомого американського професора Р.П. Гейла, написана у співавторстві з адвокатом Т. Гайзером, присвячена ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і особистій участі вченого у лікуванні потерпілих.

«...Існують, проте, два погляди на життя: перший зводиться до того, що ми загинемо, а другий – що житимемо. Якщо нам судилося жити, якщо ми зуміємо вийти з ядерного сліпого кута і забезпечити мир у світі, то станемо свідками великого поворотного моменту в нашій історії – народження Золотої доби людства».

Тарас, Я.М. Мікрорентгени української пам'яті [Текст] / Я.М. Тарас. — Львів : Апіріорі, 2017. — 111 с. : іл.

У книзі висвітлюється діяльність комплексної історико-етнографічної експедиції в 1994—2003 рр. в радіоактивно забруднених територіях Полісся, дається характеристика зони відчуження, описується життя поліщуків в екстремальних умовах, описується враження від окремих сіл, висвітлюється робота міліції, влади, водіїв у зоні, змальовані окремі портрети членів експедиції, показано природне самовідновлення екосистем, зафіксовано новітній фольклор який витворився під час роботи членів експедиції з респондентами.

Фантом [Текст]: сб. док. и худож. произв. о трагич. событиях на Чернобыльской АЭС / худож. К. Сошинская. – Москва: Молодая гвардия, 1989. – 239 с.

Збірник документальних і художніх творів про трагічні події на Чорнобильській АЕС.

Передмову до цієї книги обіцяв написати академік В.А. Легасов. Він уже познайомився з творами, включеними до збірки.

- Дуже добре, що автори пишуть про події в Чорнобилі не з чуток, - сказав він. - Деякі письменники і журналісти були в зоні аварії вже в перші, найважчі дні, їх слово викликає довіру. Понад двадцять книг уже вийшло на

Заході про Чорнобиль, чого там тільки не написано. На жаль, у нас книг про аварію дуже мало, але ж кожна людина повинна знати про цю найбільшу в історії людства трагедію...

На жаль, написати передмову до цієї книги Валерій Олексійович Легасов не встиг. Однак

після його трагічної загибелі залишилися спогади: академік був в Чорнобилі одним з перших, під його науковим керівництвом здійснювалися заходи спочатку по локалізації аварії, а потім і по її ліквідації.

Чернобыль. Зона отчуждения [Текст] / сост. О. Криштопа. - Харьков-Белгород: Клуб семейного досуга, 2011.- 316 с.

25 років тому світ здригнувся від звістки про Чорнобильську катастрофу. Довгий час правда про аварію на ЧАЕС та її наслідки замовчувалася, але тепер інформаційні бар'єри пали ... У цій книзі зібрані матеріали про причини аварії, службових і журналістських розслідуваннях, загадкові явища та корупційних схемах, породжених катастрофою.

Щербак, Ю.М. Чернобыль [Текст]: документальна повість /Ю.М. Щербак. – К.: Дніпро, 1989. – 223 с. – (Романи й повісті).

Герої повісті відомого українського радянського письменника — реальні люди: пожежники, вчені, робітники, лікарі, військовослужбовці, церковнослужителі, іноземці. Звела, об'єднала цих, досі не знайомих людей, подія, що приголомшила світ: аварія на Чорнобильській атомній електростанції.

Тоді, під час ліквідації наслідків аварії, автор часто бував на АЕС, мав численні зустрічі з учасниками «опору атомній стихії». Враження від побаченого, почутого лягли в основу документальної повісті. Письменник розкриває подробиці аварії, аналізує факти, вчинки фізиків, медиків, авіаторів, персоналу АЕС.

«Факти про Чорнобильську трагедію: Першу групу потерпілих – 28 осіб, відправили літаком в Москву 27-го квітня. Пізніше було евакуйовано мешканців населених пунктів 30-ти кілометрової зони – 115 тисяч. 23 тисячі мешканців області стали безпосередніми учасниками ліквідації наслідків аварії.

«Минув рік з моменту аварії на Чорнобильській електростанції. Лише рік. Та яким далеким, ідилічно безхмарним видався нам тепер той дочорнобильський світ – спокійний, неквапливий, самовпевнений, роками немовби занурений у напівсонну, поблажливу, вседозволяючу благодущність. Для всіх, хто прямо чи побічно причетний був до трагедії Чорнобиля, час ніби розколовся на дві нерівні частини: до двадцять шостого квітня 1986 року і після...»

Крамаренко, А. Чернобыль: битва за правду академика Легасова [Текст] / А. Крамаренко // Пусть говорят. — 2020. — 22 апреля.

Легасов Валерій Олексійович, академік АН СРСР, перший заступник директора Інституту атомної енергії ім. Курчатова, один з керівників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС намагався довести істинні причини аварії

Сагдиев, Т. Битва за Чернобыль: как скрывали правду о ядерной катастрофе? [Текст] / Т. Сагдиев // Загадки истории. Сенсации, открытия, версии, факты. — 2020. — № 17. — С.18.

Реакція радянського керівництва на аварію на ЧАЕС, приховування справжніх масштабів катастрофи, ризиків для здоров'я працівників станції та ліквідаторів аварії.

Косорукова, М. Последняя тайна Чернобыля [Текст] / М. Косорукова // Загадки истории. Сенсации, открытия, версии, факты. — 2019. — № 18. — С.6.

Пожежа на ЧАЕС в ніч з 22 на 23 травня 1986 року могла погубити половину планети.

Усик, С. На Чернобыль журавлі летіли... [Текст] / С. Усик, Л. Богданович // Безпека життєдіяльності. — 2019. — № 4 квітень. — С.39.

Про аварію на Чорнобильській АЕС

Чернов, В. Уроки Чернобыля [Текст] / В. Чернов // 7я. — 2019. — 9-15 июля. — С.25.

Аварія на ЧАЕС - це урок про справжню ціну брехні. До сих пір ніхто не знає точного числа жертв аварії

Архівами опікуватиметься ЮНЕСКО [Текст] // Урядовий кур'єр. — 2018. — 8 червня. — С.1.

Українську номінацію, що складається з комплексу архівних документів, пов'язаних з аварією на Чорнобильській АЕС, внесено до Міжнародного реєстру програми ЮНЕСКО «Пам'ять світу». Цей архівний пакет всебічно відображає причини, перебіг і наслідки аварії — найбільшої техногенної катастрофи ХХ століття. Чимало документів стосовно розвитку атомної енергетики, будівництва атомних електростанцій, вибуху на ЧАЕС 26 квітня 1986 року, реакції влади на аварію, радіаційного забруднення територій створювалися в умовах радянської системи та мали різні грифи секретності. Зняття цих грифів у незалежній Україні рік у рік розширює джерельну базу дослідження Чорнобильської катастрофи.

Дмитрук, С. Подорож крізь драму Чорнобиля [Текст] / С. Дмитрук // Урядовий кур'єр. — 2018. — 27 березня. — С.7.

Про книгу французької письменниці Галі Аккерман "Пройти крізь Чорнобиль". Це унікальний путівник по клаптиках долі людей, які живуть у зоні відчуження й досі. Читаючи ці історії, постійно дивуєшся людській винахідливості та здатності при звичайтись до критичних умов. Інтелектуальне переосмислення авторки уже написаних книг на цю тему дає певний рівень критичного підходу до розуміння події.

Ількова, В. Роки боротьби з невидимим ворогом [Текст] / В. Ількова // Безпека життєдіяльності. — 2018. — № 4 квітень. — С.34.

Радіаційна небезпека Чорнобильської катастрофи.

Ільченко, Н. В. Медичні аспекти аварії на ЧАЕС [Текст] / Н.В. Ільченко // Безпека життєдіяльності. — 2018. — № 4. — С. 30.

Медичні наслідки аварії на ЧАЕС

Тищенко, А. Чорнобильська катастрофа: історія та сьогодення [Текст] / А. Тищенко // Безпека життєдіяльності. - 2018.- № 4. - С. 32.

Чорнобильська катастрофа та її наслідки

Банев, В. Неизбежная трагедія [Текст] / В. Банев // Загадки истории. Сенсации, открытия, версии, факты. - 2017.- № 17.- С.3.

Версія аварії на ЧАЕС. Число загиблих, ліквідаторів, переселенців.

Білицький, В. Куди нам подітися від Чорнобиля [Текст] / В. Білицький // Урядовий кур'єр. - 2017.- 26 квітня. - С. 4.

Чергові роковини атомної катастрофи мають спонукати до пошуку альтернативних джерел енергії

Маргина, К. Забытые дети Чернобыля [Текст] / К. Маргина // Пульс.- 2017.- 26 апреля.- С.6.

Вплив радіації на здоров'я людей. Спогади учасника аварії.

Швець, В. Чорнобиль – перший постріл останньої війни [Текст] / В. Швець // Літературна Україна. - 2017.- 14 вересня. - С.6.

Як Чорнобильська трагедія вплинула на хід подальшої історії людства

Юрченко, М. У хвилини мовчання застигло півсвіту [Текст] / М. Юрченко // Урядовий кур'єр.-2017.- 27 квітня. - С. 2.

Незагоєні рани чорнобильського весни 1986 року досі болять українському й білоруському народам.

Водовозов, А. Поражающая способность [Текст] / А. Водовозов // Вокруг света.- 2016.- № 5.- С. 104.

Автор розповідає про те, якої шкоди завдає радіація або іонізуюче випромінювання на організм людини, а також про різні способи захисту від радіації.

Кривда, М. Річниця не для ритуальних заходів, а для нового прочитання трагедії та посилення безпеки [Текст] / М. Кривда // Голос України. - 2016.- 26 квітня. - С.8.

33 держави у Києві підводять підсумки співпраці та розробляють нову стратегію ядерної безпеки людства.

Логанов, Є. Для них і досі лунають дзвони Чорнобиля [Текст] / Є. Логанов // Урядовий кур'єр .- 2016.- 26 квітня .- С.1.

Про перебування 300 ліквідаторів аварії на ЧАЕС у Зоні відчуження, зокрема, в Чорнобилі та Прип'яті.

Медуниця, Ю. Відповідати має вся цивілізація [Текст] / Ю. Медуниця// Урядовий кур'єр.- 2016.- 27 квітня .- С.2.

Проблеми Чорнобиля вкотре змушують замислитися над крихкістю сучасного світу

Шпак, В. Радянський радіоактивний слід[Текст] / В. Шпак // Урядовий кур'єр .- 2016.- 23 квітня .- С.9.

Відаючи належне подвигу ліквідаторів найбільшої атомної катастрофи й не забуваючи про її трагічні наслідки, маємо усвідомлювати, що вона була так само неминуча, як розпад СРСР. Аварія стала лише видимим проявом задоволеної хвороби держави, керівництво якої втратило почуття обов'язку перед власним народом чи радше ніколи його не мало.

Аварія на Чорнобильській АЕС: відповіді на поширені запитання (FAQ) [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://ua.boell.org/uk/2020/05/08/avariya-na-chornobilskiy-aes-vidpovidi-na-poshireni-zapitannya-faq>.- Назва з екрану.

Інформаційні матеріали до річниці аварії на Чорнобильській АЕС [Електронний ресурс] /Олександра Заїка , Оксана Алієва .- Режим доступу: <https://uinp.gov.ua> > zhurnalistam > informaciyni-mater....- Назва з екрану.

Понад 30 років минуло з моменту аварії на Чорнобильській АЕС, але її наслідки залишаються предметом обговорення світової наукової спільноти. За визначенням UNSCEAR і ВООЗ, Чорнобильська катастрофа віднесена до аварій ядерних об'єктів найвищого рівня. Історики ж наголошують на політичній відповідальності комуністичного режиму, який заради ідеологічних інтересів поставив під загрозу життя і здоров'я мільйонів громадян.

Про психологічні наслідки Чорнобильської катастрофи [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://suprun.doctor> > kultura > pro-psixologichni-nasl... .- Назва з екрану.

Всі знають про страшні наслідки для здоров'я аварії на ЧАЕС для мільйонів людей. Однак, тема психічного здоров'я, часто залишається непоміченою.

Що сталося на ЧАЕС 26 квітня 1986 року: ретроспектива аварії [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-52416231>.- Назва з екрану.

26 квітня 1986 року сталася найбільша техногенна катастрофа в історії людства - вибух на Чорнобильській атомній електростанції. Це змінило життя цілого покоління.

Донедавна про аварію на ЧАЕС пам'ятали лише у пострадянських країнах, але мінісеріал HBO Chernobyl у 2019 році нагадав про неї всьому світу. У рейтингу IMDb "Чорнобиль" займає третю сходинку серед найкращих серіалів всіх часів.

МІСЦЕ, ДЕ ЗУПИНИВСЯ ЧАС

Тиші слід на всі боки проліг,
На деревах принишло і листя.
Тиша стала у зріст на поріг,
Як сторожа, пильнує обійстя...
Тихий спокій. Та це тільки зовні.
А ви чули, як тиша кричить
В мертвих селах – в чорнобильській зоні?!
Петро Федоренко

Чорнобильська катастрофа до сьогодні залишається однією з найбільших аварій за всю історію ядерної енергетики, а її наслідки та масштаби стали найбільшим ударом для нашої планети.

Тепер Чорнобиль порожній, покинутий, позбавлений людського тепла, оточений мовчазним рудим лісом. Тепер це одне з 179 міст і сіл, евакуйованих після найбільшої в історії людства атомної аварії. Чоловікам, жінкам і дітям – мешканцям тих місць, було сказано, що протягом наступних років повернутися до своїх домів вони не зможуть.

«Зона» — так зараз називають райони українського та білоруського Полісся і, певно, називатимуть ще не один десяток років. «Сталкери», або «самосели» — її жителі. Ті, що повернулися додому... Поодинокі вогники у порожніх селах.

Зона... Вже саме слово змушує здригнутися. Через 35 років величезна зона в відсутності людини дуже сильно змінилася, а недоторкана природа і нічим не стримувана рослинність, практично знищила сліди життєдіяльності. Покинута зона відчуження перетворилася на справжній заповідник. На вулицях міста можна зустріти спокійно гуляють тварин: ведмеді і бізони, водяться вовки і рисі, дикі кабани, не рахуючи пари сотень видів птахів.

На даний момент Чорнобиль - це один з найпопулярніших в Україні туристичних об'єктів.

За останній час туристична популярність його зросла практично в 2 рази завдяки серіалу від HBO, подивившись першу серію, все так же захотіли відвідати Зону відчуження, щоб доторкнутися до історії.

Про деякі питання розвитку територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи [Текст]: указ Президента України від 10 липня 2019 р. № 512 // Урядовий кур'єр. — 2019. — 12 липня. — С.10.

Громов, О. Магніт України Чорнобиль [Текст] / О. Громов // Урядовий кур'єр. — 2020. — 30 вересня. — С. 4.

Влада Київщини робить усе можливе, щоб зона відчуження ЧАЕС стала пізнавальною Меккою. Нещодавно представники влади Київської області заявили, що мають велике бажання перетворити на світовий туристський магніт зону відчуження навколо ЧАЕС. Проєкт було названо «Магніт України Чорнобиль».

Рафальський, І. Солдати атомного фронту [Текст] / І. Рафальський // Голос України. — 2020. — 15 грудня. — С. 10.

14 грудня - День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильський АЕС

Серединская, А. ЧерноБЫЛЬ/БОЛЬ: жизнь после эвакуации [Текст] / А. Серединская; підготувала І. Сейтбекірова // Пусть говорят. — 2020. — 15 апреля. — С.14.

Спогади про аварію на ЧАЕС мешканки міста Славутич

Ткачев, Ю. Грязный огонь в цезиевой роще: чем опасны пожары в Чернобыльской зоне [Текст] / Ю. Ткачев // Пусть говорят. — 2020. — 22 апреля.- С.5.

Пожарі в Чорнобильській зоні.

Бутченко, М. Зона притяжения [Текст] / М. Бутченко // Новое время страны. — 2019. — № 20. — С. 34.

Чорнобильська зона як туристичний об'єкт, що набуває популярності.

Власенко, В. Арка-укриття зробить довкілля безпечнішим [Текст] / В. Власенко // Урядовий кур'єр. — 2019. - 11 липня. — С.1,2.

Про новий об'єкт "Укриття" над зруйнованим енергоблоком ЧАЕС.

Кривда, М. Щоб спільно боротися з чорнобильським лихом [Текст] / М. Кривда // Голос України. — 2019. — 25 травня. — С.7.

У Національному науковому центрі радіаційної медицини відбувся Конгрес Міжнародної організації "Союз Чорнобиль - Фукусіма".

Савич, С. Коварный мирный атом [Текст] / С. Савич // Тайны XX века. — 2019. — № 28. — С.20.

Аварія на Чорнобильській АЕС: як це сталося, причини та наслідки. Зона відчуження як туристичний об'єкт

Чернов, В. "Атомная водка": Чернобыль как бренд [Текст] / В. Чернов // 7я. — 2019. — 20-26 августа. — С. 9.

Розвиток туризму в Чорнобильській зоні.

Гіркий полин твоєї долі, Україно... [Текст] // Профспілкові вісті. — 2018. — 26 квітня. - С.8. *Чорнобиль - сьогодення.*

Петрук, В. Природа в зоні відчуження повернулася до того стану, який був 200 років тому [Текст]: інтерв'ю з головою Держагентства з управління зоною відчуження Віталієм Петруком / В. Петрук; розмовляв В. Короткий // Урядовий кур'єр. — 2018. — 2 жовтня. — С. 1,3.

Зона відчуження – як унікальний біосферний заповідник, який щорічно відвідують десятки тисяч туристів. Майданчик, де втілені унікальні за своєю природою та інженерними рішенням об'єкти.

Хаб альтернативної енергетики та місцезнаходження дата-центрів. Такими планами розвитку Чорнобиля в інтерв'ю Укрінформу поділився голова Державного агентства України з управління зоною відчуження (ДАЗВ) Віталій Петрук.

Прокопчук, С. Наслідки Чорнобильської катастрофи долатиме ще не одне покоління [Текст] / С. Прокопчук // Урядовий кур'єр. — 2018.- 26 квітня. - С.5; 27 квітня. - С.4.

Проблеми зберігання радіоактивних відходів (відпрацьованого ядерного палива) ЧАЕС.

Стусенко, О. Чорнобильська зона: погляд із близька [Текст] : глобус України / О. Стусенко ; фото автора // Однокласник. - 2018. - № 4. - С. 28.

Життя у зоні відчуження

Доценко, А. «Через час уже просто земля, через два на ней цветы и трава» [Текст] / А. Доценко // Вместе. Профинфо.- 2017.- 27 апреля.- С.6.

Наслідки аварії на ЧАЕС. Зона відчуження сьогодні.

Друженко, Т. Кишащее запустение [Текст] / Т. Друженко // Зеркало недели. - 2017.- № 33. - С. 1.

У чорнобильській зоні стає тісно від сталкерів.

Петрук, В. Коли зону називають унікальним екологічним полігоном, то це не перебільшення [Текст]: інтерв'ю з головою Державного агентства з управління зоною відчуження В. Петруком / В. Петрук; розмовляв О. Листопад // Урядовий кур'єр. - 2017.- 18 серпня.- С.5.

Очільник Державного агентства з управління зоною відчуження розповів «УК», як вберегти чорнобильські ліси від пожеж та що дасть створення Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника.

Хриенко, Н. Зона отчуждения – зона притяжения [Текст] / Н. Хриенко // Зеркало недели. - 2017.- № 16.- С.12.

Катастрофа такого масштабу повинна була відбутися саме в Радянському Союзі. Оскільки в цій країні завжди був величезний розрив між тим, що треба показати, і що зроблено в дійсності. Чорнобильська зона сьогодні

Грищенко, В. Що нам приніс вітер з Чорнобиля [Текст] / В. Грищенко // Урядовий кур'єр.- 2017.- 18 лютого. - С.4.

Екологія Чорнобильської зони. Створення Чорнобильської заповідної зони.

Абрамов, А. Сильнее радиации [Текст] / В. Абрамов // Корреспондент. - 2016.- № 40.- С. 41.
Фон в місті-примарі Поліське в 100 разів перевищує норму. Але один раз на рік райцентр оживає.

Бабаєва, Д. Зона виживання [Текст] / А. Бабаєва // Вокруг света.- 2016.- № 5.- С.86.

В одному з найстрашніших місць на землі, за колючим дротом 30-кілометрової зони навколо Чорнобильської АЕС, живуть люди. У них є робота, зарплата, лікарня, відділення міліції, їдальня, кафе, спортзал. А ще у них є відчуття стабільності і безпеки. Їх життя строго регламентована, а тому зрозуміла і проста. Як живуть люди в 30-кілометрової зони ЧАЕС

Бобро, Д. Як нам жити з Чорнобилем? [Текст] / Д. Бобро // Віче.- 2016.- № 7-8.- С.21.

Чорнобильська зона відчуження сьогодні й що з нею робити? Чорнобильська катастрофа за своїми наслідками має багато вимірів. Це і спотворені долі людей, і навіки понівечена екологія значної частини Полісся, і низка технічних та безпекових проблем - починаючи від поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом і завершуючи зняттям з експлуатації Чорнобильської АЕС та планами перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї станції на екологічно безпечну систему. Становище залишається складним і через популізм та безвідповідальність, що в чорнобильських питаннях притаманні майже всім вітчизняним партіям, парламентам та урядам від радянських часів і до сьогодні

Конарева, Л. Після Чорнобиля ми стали іншими людьми [Текст] / Л. Конарева // Урядовий кур'єр. - 2016.- 28 квітня.- С.5.

Після Чорнобиля змінилися люди і світ, розпочалися процеси, які сформували нинішню політичну ситуацію і досі впливають на неї. Про це та інше говорили учасники публічної дискусії, яка відбулася на історичному майданчику «Книжкового арсеналу» за участі голови Інституту

національної пам'яті Володимира В'ятровича, письменниці й перекладача Оксани Забужко, письменника, еколога і ліквідатора Сергія Мирного, організатора першої акції пам'яті жертв катастрофи у 1988 році Олеся Шевченка.

Прокопчук, С. Пожинаємо плоди «залишкового принципу» [Текст] / С. Прокопчук// Урядовий кур'єр.- 2016.- 23 березня. С.1,5.

Біль Чорнобиля. Що вдалося зробити в зоні відчуження і в зоні безумовного відселення.

Савченко, М. «Янтарная жила» в Чернобыле [Текст] / М. Савченко, В. Лазарев // Корреспондент.- 2016.- № 15.- С.22.

У зоні відчуження можуть добувати сонячний камінь

Туристичний "фастфуд": як змінилося відвідування зони ... [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://www.dw.com> > туристичний-фастфуд-як-змінило.. – Назва з екрану.

Після успіху американського телесеріалу "Чорнобиль" кількість відвідувачів зони відчуження почала невпинно зростати. Однак усе частіше до місця однієї з найбільших техногенних катастроф їдуть лише за вражаючими селфі.

Закриття ЧАЕС триватиме ще півстоліття [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://www.dw.com> > закриття-чаес-триватиме-ще-пі.- Назва з екрану.

Чорнобильська АЕС вже 15 років не виробляє електроенергію. Утім, на станції досі працюють близько двох тисяч людей. На ЧАЕС розпочався новий етап у закритті. Він розтягнеться на десятиліття.

Які загрози Чорнобиль несе людству сьогодні [Електронний ресурс] / BBC .- Режим доступу: <https://www.bbc.com> > ukrainian > features-55415714.- Назва з екрану.

"Коробка сірників" з радіацією - і гасити її знову доводиться українським пожежникам. Так про Чорнобильські ліси відгукуються самі рятувальники, а також лісники, вчені та всі, хто знайомий з їхнім станом.

BBC вдалося зібрати свідчення про те, що насправді відбувалося під час нещодавніх пожеж навколо ЧАЕС.

Чорнобиль: 26 квітня 1986 року

01 : 23 : 40

ПРОПУСТИ ЧОРНОБИЛЬ КРІЗЬ СЕРЦЕ.

**"...Весна така – аж небувало! - добра:
Яріє рунь. Димує оболонь, -**

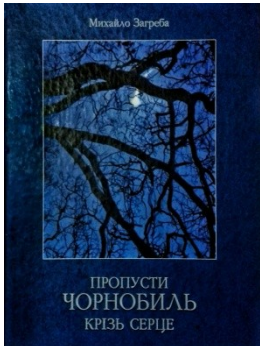
**А в пам'яті димлять на плечах роби.
Найперших з перших, що пішли в огонь.
Нам горе люте миром перебути,
Нам поховати зло в бетон і бронь.
І – не забути! – доки світ і люди,
Синів землі, що відвели вогонь"**

Борис Олійник

Чорнобиль...від цього моторошного слова 35 років здригається земля, адже воно назавжди вкарбувало велику трагедію людства.

Чорнобиль – символ горя та страждань, покинутих домівок, страшних хвороб, зрушених планів та сподівань. Страшна техногенно-екологічна катастрофа, ніби випадково, ввірвалася в буденність простих людей та обпалила гіркими сльозами долю великих родин та ще ненароджених дітей, завдаючи непоправної шкоди довкіллю та здоров'ю людей. А Земля? Вона ні в чому не винна, бо її зрадили ми — люди, які увіковічили у чарівному краї великий слід радіаційної катастрофи. Пекельним болем Чорнобиль відгукується в наших душах та в пам'яті свідків подій квітня, 86-го... Минають роки, а трагічний біль досі не мовчить та не вщухає, панічна тривога не покидає людей. Адже ще довго ми будемо пам'ятати та відчувати наслідки трагедії, ще довго чутимемо її нестерпні дзвони.

В об'єктивах фоторепортерів – страшна трагедія на АЕС.

Загребя, М. Пропусти Чорнобиль крізь серце [Текст] : фотокнига / М. Загребя ; ред.-упоряд. Т. В. Мудрик. – К.: Спалах, 2002. – 119 с. : іл.

Ця фотокнига – данина пам'яті журналіста, ліквідатора, учасника історико-культурної експедиції Мінчорнобиля України Михайла Загребя.

Захоплива розповідь про мальовничий древній поліський край, убитий радіацією, примушує читача поглянути на чорнобильську катастрофу не тільки як на техногенну, але й під іншим кутом зору – гуманітарним, і замислитись над тим, що ми втратили в історичному, культурному, природничому та мистецькому значеннях: до аварії на Поліссі зберігалися, як ніде в Україні, найдавніші звичаї, традиції культури та побуту слов'ян.

Правдиву, емоційну оповідь Михайла Загребя ілюструють його фотографії – адже автор відомий як талановитий фотожурналіст.

Імення зорі Чорнобиль [Текст]: фотоальбом / ред.-уклад. М. Лях. - Чорнобиль : Чорнобильінтерінформ, 1996. — 232 с. : ил.

У матеріалах фотоальбому, автори спираючись на власний досвід аналізують і оцінюють побачене та пережите. Книга містить багато фотографій. Вони говорять безмовно: то чорними болями людськими, то жевріючою надією, то засторогою. Перед нами падають на коліна слова, холодне, мов кинуте на лід, серце. Створюючи це видання, автори не претендували на вихід у світ якоїсь диво-книги про Чорнобиль. Але істина у висвітленні головної її мети – здолаття атомного лиха – незаперечна.

«Виконати найскладніші завдання всередині об'єкта «Укриття», налагодити в ньому роботу обладнання не змогла навіть найдосконаліша техніка. Її замінювали люди, яких називали біороботами. Від назви цієї здригалась душа: немов неіснуюча людина. У «саркофаг» спустилися

справжні спеціалісти. Звичайні хлопці з живими серцями, на «великій землі» яких чекали синівські, батьківські, чоловічі, житейські клопоти»

Костін, І. Ф. Чорнобиль: сповідь репортера [Текст]: [кн.-альбом] / І.Ф. Костін ; вступ. ст. Б.І. Олійник ; пер. англ. мовою В.С. Котолупова. — К.: Мистецтво, 2002. — 320 с. : фотогр.

Фотоматеріал, представлений у книзі, унікальний. Він не має аналогів у світі. Фотографії Ігоря Костіна обійшли увесь світ, перетворившись на ікони людського поклоніння і співчуття. Легендарний український репортер відзняв понад п'ять тисяч документальних сюжетів трагедії Чорнобиля та її наслідків.

Ігор Костін, «людина-легенда» на думку «Вашингтон пост» - головний свідок аварії на Чорнобильській АЕС. 26 квітня 1986 року, через кілька годин після вибуху, Костін пролетів над станцією. Радіоактивність була настільки сильна, що майже всі його перші фотографії були засвічені. Збережені знімки були показані по всьому світу. Вражений розмірами катастрофи і мовчанням влади, Костін вирішує залишитися на місці разом з 800000 «ліквідаторів», які по черзі прибували на місце події, він документує жахливі наслідки забруднення людей і тварин в Україні, Білорусі та Росії. Це його історія, знята в Чорнобилі. Він бачив евакуацію сіл, відчай і мужність людей, будівництво саркофага, він бачив людей, які голими руками очищують радіоактивні блоки, кладовища машин, забруднені сади і городи, де ніколи не буде жити людина. Він вперше розповідає все.

Фотографії були опубліковані Ігорем Костіним в великих міжнародних виданнях, отримали безліч нагород, в тому числі два призи World Press Photo. Вони є і в цьому альбомі, поряд з сотнями неопублікованих знімків. Перекладена на десять мов, ця книга є одним з найбільш повних свідчень катастрофи та її наслідків.

Чорнобиль - поруч: ейфорія, катастрофа, подолання, пустка, пам'ять [Текст] / за ред. Б. Патона. — К., Дніпро, 2000. — 195 с.

З фотодокументами про найстрашнішу техногенну катастрофу ХХ століття, про трагедію на Чорнобильській АЕС і її жахливі наслідки, ви зможете ознайомитися, переглянувши цей фотоальбом. В альбомі використані твори народного

художника України, лауреата Державної премії імені Т. Г. Шевченка Марії Приймаченко, картинами якої зачаровувався Пабло Пікассо, називаючи її одним з основоположників образотворчого мистецтва ХХ століття.

У виданні використано: поезії Ліни Костенко, Світлани Йовенко, Бориса Олійника, Івана Драча, Любові Сироти, Оксани Забужко, Рауля Чілачави, Юрія Каплана; фрагменти виступів та прози Олеса Гончара, Івана Драча, Юрія Щербака, Володимира Яворівського, Степана Павлюка, Данила Кулиняка, Світлани Алексієвич, Світлани Йовенко, Роллана Сергієнка, Наталі Околітенко; висловлювання вчених та державних діячів Бориса Патона, Віктора Бар'яхтара, Альберта Гора; свідчення журналістів Любові Ковалевської, Володимира Губарева, Георгія Медведева та ін.; фото Валерія Зуфарова, Івана Лисенка, Ігоря Костіна, Миколи Лябаха, Володимира Рєпіка, Валерія Орлова, Валеріана Скібінського, Миколи Семинога, Михайла Загреби, Ярослава Тараса, Ростислава Омеляшка та ін. фотоматеріали з архіву агентств "Укрінформ", "Чорнобильінтерінформ" та Національного музею Чорнобиля.

Чернобыльский репортаж [Текст]: фотоальбом / предисл. В. Яворовского ; текст и коммент. к фото А. Покровского ; спец. фотосъемка И. Костина и В. Зуфарова ; фото И. Гаврилова и др. — Москва : Планета, 1988. — 240 с. : ил.

Книга-альбом приголомшує правдивою і щирою розповіддю про найстрашнішу техногенну катастрофу ХХ століття та її жахливі наслідки.

Своїми відвертими фотодокументами автор Ігор Костін засвідчує безприкладний героїзм, громадську мужність і християнське милосердя людей, які врятували планету від загибелі.

Юнге-Вентруп, Петер. Утраченные места. Сломанные судьбы [Текст] / П. Юнге-Вентруп ; А. Зам ; фотограф Р. Любрихт. — Харьков : Фактор. — 119 с. : ил.

Фотограф Рюдігер Любріхт з 2003 року по теперішній час зробив 16 подорожей до Білорусі і України: він шукав сліди, залишені Чорнобильською катастрофою. Любріхт фотографував місто - привид Прип'ять, покинуті села в заборонених зонах на території Білорусі і України. Та найбільше Любріхта цікавили люди, життя яких назавжди змінив Чорнобиль: самосели, ліквідатори...

Книга ілюструє життя ліквідаторів-переселенців, а також ті місця, які в силу свого радіаційного забруднення не можуть використовуватися для проживання людей .

Віртуальна фото-виставка «Чорнобиль: Відродження» [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://ukraineun.org> > press-center > 595-virtualna-fot...- Назва з екрану.

За межею доступу. Експедиція з камерою у закриті зони Чорнобильського «саркофага» [Електронний ресурс] : фоторепортаж / Андрій Дубчак, Євген Солонина .- Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org> > inside-chornobyl-sarco....- Назва з екрану.

Журналісти Радіо Свобода побували в 2018 році у кількох приміщеннях старого «саркофага» Чорнобильської АЕС. Деякі з них дезактивовані (очищені від радіації) та служать шляхами комунікації для персоналу. Деякі – майже не змінилися з часу аварії. Високий фон, радіоактивна пиліюка, уламки реактор...

Справжній Чорнобиль [Електронний ресурс] : фото катастрофи .- Режим доступу: <https://was.media> > 2019-06-05-spravzhnij-chorobyl.- Назва з екрану.

Британо-американський серіал «Чорнобиль» роз'ятрив в українському суспільстві незагойну рану, яку нанесла катастрофа 1986 року. Тоді потужний радіоактивний викид силою в 300 Хіросім назавжди змінив довкілля, долі мільйонів людей та історію.

